

Uppföljning intern kontroll 2019

Valnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Ansvar	4
Arbetsgång vid internkontrollgranskning	5
Kommungemensamma granskningsområden	6
Direktåtgärder	7
Granskningar	8
Bristfällig kunskap hos- och förberedelse av röstmottagare inför val.	8
Röstmottagarnas förmåga att följa regler och bestämmelser i samband med valförrättandet	8
Incidenter som sabotage, stök och upplevelse av otrygghet i vallokaler/röstningslokaler.	10
Upplevelse av trygghet och säkerhet i röstmottagningslokaler under EP-valet 2019	10
Frånvaro av personal på valkansliet under planeringsfas samt under genomförandet av valet.	12
Arbetsmiljö valkansliet	12
Löneskuld	14
Löneskulder	14
Bristande serviceskyldighet	15
Användande av sociala medier	15
Bristande avtalshantering	16
Avtalshantering	16
Självskattning utifrån kommungemensamma kriterier för utvärdering av intern kontroll	18

Bilagor

Bilaga 1: Gemensamma kriterier- bilaga rev 2017-11-09

Inledning

Intern kontroll är en del i Malmö stads utvecklings- och kvalitetsarbete. En väl fungerande intern kontroll innebär att ha ordning och reda så att mål och grunduppdrag för verksamheten kan uppnås. Om en verksamhet har ordning och reda och en bra intern kontroll finns det ändamålsenliga och väl dokumenterade system och rutiner att följa, en rättvisande redovisning, bra information om verksamheten och skydd mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar. Lagar, policyer, rutiner och andra styrdokument följs och allvarliga fel upptäcks och åtgärdas. Internkontrollarbetet bygger till stor del på riskanalyser som genomförs i verksamheterna för att identifiera, värdera och prioritera risker.

Enligt Malmö stads reglemente för intern kontroll gäller att varje nämnd årligen ska besluta om internkontrollplan som beskriver prioriterade åtgärder och granskningar utifrån dokumenterade riskanalyser. Riskanalyserna dokumenteras i Malmö stads IT-stöd för intern kontroll (Stratsys) som används av alla förvaltningar. För valnämndens verksamhet genomförs riskanalys av valkansliet. För de risker där det anses befogat föreslås direktåtgärder och granskningar, vem som ansvarar för att granskningar och direktåtgärder blir genomförda, samt att respektive föreslagen åtgärd och granskning beskrivs med de uppgifter som anges i Malmö stads handbok för intern kontroll. För åtgärd beskrivs exempelvis vem som ansvarar för att åtgärden genomförs och när återrapportering till nämnd ska göras och för granskningar exempelvis syfte, omfattning/avgränsning och granskningsmetod. Chefen för valkansliet föreslår också vem som ska genomföra av kommunstyrelsen beslutade kommungemensamma granskningar i de fall dessa är tillämpliga. I de fall de kommungemensamma granskningarna inte är tillämpliga kopplat till valnämndens verksamhet ska detta framgå av internkontrollplanen. Internkontrollplan jämte riskanalys föredras för och beslutas årligen av valnämnden enligt av kommunfullmäktige beslutad tidplan. Chefen för valkansliet tillser att valnämnden involveras i den omfattning som får anses motiverad utifrån nämndens uppdrag och verksamhetens omfattning.

Uppföljning av internkontrollplanen ska rapporteras till nämnden minst en gång per år enligt av kommunfullmäktige beslutad tidplan och enligt anvisningar från kommunstyrelsens förvaltning. Oförutsedda händelser kopplade till arbetet med intern kontroll, som inte finns med i internkontrollplanen, rapporteras skyndsamt till nämnden om det anses påkallat. Chefen för valkansliet tillser att detta blir gjort samt ansvarar för att nya eller tidigare förbisedda risker som identifieras under löpande år dokumenteras och kommer till nämndens kännedom.

Ansvar

Enligt Malmö stads reglemente för intern kontroll har nämnder och bolagsstyrelser det yttersta ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig inom dess ansvarsområden och ska se till att det finns en organisering och ett systematiskt arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll.

Enligt reglementet skall nämnden varje år anta en särskild plan för den interna kontrollen. Valnämndens verksamheter upprättar en gemensam plan för intern kontroll samt ansvarar för rapportering, uppföljning och utvärdering av denna. Ansvarig för framtagande av metoder för kontrollerna är chefen för valkansliet.

Chefen för valkansliet ska sedan rapportera till valnämnden huruvida granskningar och åtgärder genomförts i enlighet med antagen internkontrollplan samt redogöra för resultatet av genomförda kontroller. Resultaten rapporteras årligen till valnämnden. Valnämnden fattar beslut om rapport från föregående års internkontroll samt beslutar om årets internkontrollplan senast i februari månad. Valnämnden ska senast i samband med årsanalysens upprättande, rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen inom nämnden till kommunstyrelsen.

Arbetsgång vid internkontrollgranskning

Granskare som utses ska ha relevant kunskap inom granskningsområdet men inte stå i jävsförhållande till det som ska granskas. Efter genomförd granskning ska eventuellt konstaterade fel och brister leda till åtgärdsförslag från den som utför granskningen. Granskare ska efter genomförd kontroll rapportera resultatet av granskningen till chefen för valkansliet som beslutar om förbättringsåtgärder i tillämpliga fall.

Kommungemensamma granskningsområden

Kommunstyrelsen har beslutat om tre gemensamma granskningsområden som ska ingå som obligatoriska granskningar i samtliga nämnders internkontrollplaner för 2019. De kommungemensamma granskningsområden som beskrivs i kommunstyrelsens ärende och stadskontorets anvisningar är följande:

- Löneskuld
- Bristande serviceskyldighet
- Bristande avtalshantering

Dessutom har valnämnden beslutat att i valnämndens internkontroll 2019 även inkludera granskning av:

- Bristfällig kunskap hos- och förberedelse av röstmottagare inför val
- Incidenter som sabotage, stök och upplevelse av otrygghet i vallokaler/röstningslokaler
- Frånvaro av personal på valkansliet under planeringsfas samt under genomförandet av valet

Direktåtgärder

Valnämnden har inte beslutat om att genomföra någon direktåtgärd 2019.

Granskningar

Risk:

Bristfällig kunskap hos- och förberedelse av röstmottagare inför val.

Beskrivning av risk

Valförrättare kan ha svårighet med att följa regler och föreskrifter kring hantering av väljare, röstmottagande, rösträkning och övrig hantering.

Granskning:

Röstmottagarnas förmåga att följa regler och bestämmelser i samband med valförrättandet.

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Valprocessen i röstmottagningslokalerna

Syfte med granskningen:

öka förståelse kring röstmottagarnas kunskapsbrister och upplevda hinder i samband med röstningsprocessen.

Omfattning/avgränsning:

Granskning av inkomna dagsrapporter under förtidsröstningen och protokoll från valdagen.

Granskningsmetod:

Analys av inkomna dagsrapporter (förtidsröstning) och protokoll (valdagen)

Resultat

Inför valperioden deltar samtliga röstmottagare i obligatoriska utbildningar då valprocessens olika moment och röstmottagarnas uppgifter noga beskrivs. I samband med utbildningarna erhåller samtliga röstmottagare även en särskilt framtagen handledning som detaljerat beskriver regler och bestämmelser för samtliga moment. Inför EU-valet arbetade valkansliet extra med att framställa en enda manual som kombinerade instruktioner från valmyndigheten med lokala instruktioner. I en anonym digital enkät gav ordföranden och vice ordföranden ett medelvärde på 4,44 (utifrån en skala på 1-5 där 1 motsvarar mycket dåligt och 5 motsvarar mycket bra) kring sin upplevelse av valnämndens utbildningsmaterial (ökning från 3,99 efter föregående val).

Samtliga dagsrapporter och incidentrapporter från förtidsröstningsperioden, samt protokoll från valdagen har levererats till valkansliet och därefter sammanställts fysiskt och digitalt. Fysiskt bevaras de i valkansliets lokaler. De olika rapporterna har sorterats efter tema för att identifiera vilken typ av incident som har uppstått under röstningen. Genom att sammanställa de olika situationer som uppstått kan eventuella övergripande och återkommande riskområden identifieras.

Röslängd

Resultatet av granskningen visar totalt 41 tillfällen då röslängder har markerats felaktigt i vallokaler; vid 23 tillfällen har felaktig markering gjorts (x istället för /, eller markering i fel kolumn), och vid 17 tillfällen har underkänd förtidsröst felaktigt markerats med ett P. En röst lades felaktigt i urna. Misstagen har omedelbart uppmärksammats och korrigerats i vallokalen samt korrekt kommenterats i de protokoll som går vidare till länsstyrelsen.

Mer allvarligt var att en röst felaktigt lades ner i valurna, och att en person nekades att rösta med anledning att denne redan var inkorrekt markerad i röslängden. Hen informerades om sin möjlighet att inkomma

med en överklagan. Att en röstberättigad väljare nekas sin rätt att rösta är en allvarlig incident, och under såväl 2014 som 2018 inträffade detta en gång vid respektive val. Röstmottagarna har vid tidigare utvärderingar påtalat vikten av bra linjaler som underlättar avprickning, och i år användes en gedigen linjal i metall till skillnad från tidigare år. Att misstaget upprepar sig även under detta val tyder på att det inte är valmaterialet som ligger till grund för felaktiga avprickningar utan snarare av stress eller den mänskliga faktorn.

Valsedelstätt

Oordning bland valsedlarnas har varit ett problem vid tidigare val, varför valkansliet inför EU-valet 2019 valt att fokusera särskilt på detta under utbildningstillfällen, inkludera beslutet kring valsedlarnas ordning som bifogad bilaga till alla val- och röstningslokaler samt trycka upp affischer där ordningen tydliggjorts. Förtidsröstningslokalerna har även kontinuerligt besökts av valkansliets personal och valnämndens ledamöter, för kontroll att placeringen av valsedlarna följer den av valnämnden beslutade ordningen.

Trots förberedelser och förebyggande åtgärder har det även under EU-valet förekommit att röstmottagare, väljare, kanslipersonal och valnämndens ledamöter har observerat att valsedlar vid tillfällen har varit felaktigt placerade i valsedelställen. Att felaktigheter uppstår är svårt att undvika helt och hållet, inte minst då väljare står ensamma vid valsedelstätt försedda med insynsskydd, men det är av stor vikt att rutiner upprätthålls så att oordning upptäcks och snabbt kan åtgärdas av röstmottagare efter att väljare medvetet eller omedvetet har rört till det i valsedelställen. Som kan utläsas ur rapporteringen har åtgärder vidtagits omedelbart vid varje uppmärksam incident och valsedlarna har omedelbart placerats i ordning.

Det går således att anta att informationen varit tillräcklig och valsedlarna placerats i oordning i valsedelställen då röstmottagarna inte tillgodosett sig informationen av andra skäl. Det är möjligt att det beror på stor stress i vallokalerna, men då många vallokaler med högt valdeltagande och stor röstlängd har tilldelats extra röstmottagare bör trycket ha varit lägre under årets val.

Det nytillkomna momentet med insynsskydd för valsedelställen har hanterats väl och har inte föranlett några bekymmer eller klagomål.

Förslag på åtgärd till kommande val.

Att underlätta för röstmottagarna med tydligt och hanterligt material i vallokalerna, stärkt bemanning för att minska stressen, fokus på markering i röstlängd under de obligatoriska utbildningarna samt tydliga rutinbeskrivningar för ordningskontroll av valsedelställen.

Risk:

Incidenter som sabotage, stök och upplevelse av otrygghet i vallokaler/röstningslokaler.

Beskrivning av risk

Individer uppför sig hotfullt, aggressivt eller förstör/avlägsnar valmaterial.

Granskning:

Upplevelse av trygghet och säkerhet i röstmottagningslokaler under EP-valet 2019

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Granskning av befintliga rutinbeskrivningar för händelser av hot, våld eller kränkande beteende.

Granskning av röstmottagarnas upplevelse av trygghet och säkerhet i röstmottagningslokalerna.

Syfte med granskningen:

Kartlägga eventuella geografiska områden som upplevs som otrygga och vilken form av åtgärder som kan öka upplevelsen av trygghet och säkerhet.

Omfattning/avgränsning:

Geografisk kartläggning av inkomna incidentrapporter och digital enkät till ordföranden kring upplevelsen av trygghet och säkerhet bland röstmottagarna

Granskningsmetod:

incidentrapporter och digital enkät till ordföranden

Resultat

Samtliga incidentrapporter från förtidsröstningen och dagsrapporter från valdagen har levererats till valkansliet och därefter sammanställts fysiskt och digitalt. Rapporterna har sorterats efter tema för att identifiera typ av incident samt eventuella övergripande och återkommande riskområden.

Det granskade materialet visar att oordning av valsedlar orsakad av väljare, verbala påhopp på röstmottagare och aggressivt beteende från väljare har förekommit såväl under förtidsröstning som under valdagen. Omfattningen av problematiken 2019 är liknande den vi har kunnat konstatera från RKL-valet 2018. Valkansliet konstaterar att rutiner kring inrapportering av incidenter har följts (kan dock finnas mörkertal) vilket har möjliggjort en geografisk och tematisk kartläggning.

Oordning/saknad av valsedlar

Röstmottagare har under hela EU-valperioden 2019 uppmärksammat att valsedlar från olika partier har flyttats runt i valsedelställen eller avlägsnats från lokalen vid sammanlagt 11 tillfällen.

Under förtidsröstningsperioden 8–26 maj (24 röstningslokaler) rapporterades in att oordning eller saknade valsedlar förekommit vid sex tillfällen. Oftast var det röstmottagare som hade uppmärksammat felaktighet i valsedelställen varpå detta omedelbart kunde åtgärdas.

På valdagen 26 maj (192 vallokaler) rapporterades oordning eller saknad av valsedlar in vid fem tillfällen. Även här var det oftast röstmottagare som hade uppmärksammat felaktighet i valsedelställen varpå detta omedelbart kunde åtgärdas.

Inga mönster kring särskilt utsatta partier eller särskilt drabbade områden kan urskiljas; under förtidsröstning upptäcktes oordning och avlägsnade valsedlar på Mitt Möllan, Caroli, Stadsbiblioteket och Bellevuebiblioteket. På valdagen kunde problematiken noteras på Sofielund, Rådman svången, Bäckagård

och Södervärn.

Denna form av störningar var väntad inför EU-valet, och farhågor fanns om att problematiken skulle öka med anledning av att valsedelställen utrustats med insynsskydd. För att öka beredskap bland röstmottagarna och ge förutsättningar för att snabbt uppmärksamma och korrigera eventuell oordning i valsedelställen så har de obligatoriska utbildningarna särskilt fokuserat på beslutad ordning i valsedelställen samt understrukit vikten av kontinuerligt genomförda kontroller. Dessutom rekryterades extra röstmottagare till de 75 största valdistriktens vallokaler för att bl.a. kunna säkerställa ordning i valsedelställen.

Vi kan varken se att insynsskydden har bidragit till en ökning eller minskning av medvetet skapad oordning eller plötsligt saknade valsedlar i valsedelställen. Vi gör därför bedömningen att röstmottagarnas medvetenhet kring problematiken har ökat och att försök till denna form av sabotage snabbt har åtgärdats.

Förslag på åtgärd inför kommande val:

Då röstarnas valhemlighet måste bevaras finns ingen möjlighet att undvika moment där väljarna är ensamma med valsedlarna. Därför blir förslag på åtgärder inför kommande val i enlighet med det vi redan gjort; tydliga instruktioner vid utbildningar, utskrift av nämndbeslut samt pedagogiska affischer att sätta upp i anslutning till röstmottagningslokal. Tydliga rutinbeskrivningar för ordningskontroll och rekrytering av fler röstmottagare till kommande val för att hantera köbildning och säkerställa ordning i valsedelställen.

Hotfullt/aggressivt beteende

Verbala påhopp på röstmottagare har skett under EU-valet 2019 i samma utsträckning som under RKL-valet 2018. Sammanlagt har tre rasistiska verbala påhopp (två under förtidsröstningen och ett under valdagen) samt allmän misstro mot röstmottagare och valsystem rapporterats in som incidenter under valperioden. Inför EU-valet hade valkansliet valt att sammanställa särskilda rutiner för hantering av rasism i röstningslokaler, och kanslipersonalen var förberedd på dylika händelser. De utsatta röstmottagarna under förtidsröstningen besöktes omedelbart av valchef och fick därefter stöd och vägledning av valkansliet. Även under de situationer då röstare uppträtt aggressivt har ordförande/teamledare och övrig personal kunnat hantera och deskalera situationen.

Rasistiska verbala påhopp skedde under förtidsröstningen på Mobila köpcentrum och på Triangelns köpcentrum men också på valdagen i Gamla staden Österport. Övrigt verbalt aggressivt beteende har kunnat noteras i Gamla Limhamn, Tygelsjö, ICA Maxi Toftanäs samt på Segevång. Inget geografiskt område sticker ut som särskilt drabbat.

Det bör tilläggas att ingen ordförande eller vice ordförande har i sina utvärderingar nämnt att de upplevt sig otrygga eller osäkra i vallokalerna. Inte heller har teamledarna uttryckt någon osäkerhet eller otrygghet i röstningslokalerna under förtidsröstningen. Detta talar för att övriga röstmottagare och väljare generellt har känt sig trygga och säkra i Malmös röstmottagningslokaler.

Förslag på åtgärd inför kommande val:

Mer träning i hantering av svåra situationer, och tydliga riktlinjer kring hantering av rasistiska påhopp i röstningslokalerna.

Risk:

Frånvaro av personal på valkansliet under planeringsfas samt under genomförandet av valet.

Beskrivning av risk

Risk för att viktiga moment inte hanteras korrekt pga sjukdom och överansträngningar bland personal, eller bristande koordinering av arbetsuppgifter.

Granskning:

Arbetsmiljö valkansliet

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Upplevd arbetsmiljö hos personal på valkansliet.

Syfte med granskningen:

Synliggöra stress och överbelastning av valkansliets personal samt brister i organisationen. Utvärdera omorganisation efter valet för att identifiera eventuella förbättringsområden samt utveckla nya arbetsformer för valorganisationen.

Omfattning/avgränsning:

kartlägga personalens upplevelser och synpunkter kring arbetssituationen.

Granskningsmetod:

Granskningen kommer att göras i form av en självskattning

Resultat

Under valåret 2019 har valkansliets personalstorlek anpassats efter behov. Utöver ordinarie bemanning (valchef och valsamordnare/nämndsekreterare) har valkansliet under perioder stärkts upp med fyra assistenter, en förtidsröstningssamordnare samt tillgång till en stadsjurist. Valkansliets bemanning har även utökats under hösten i förhållande till tidigare planering med anledning av de kvarvarande valrelaterade uppgifterna.

Förebyggande åtgärder med koppling till valkansliets arbetsmiljö har varit löpande gemensamma verksamhetsmöten för att säkerställa att alla har en aktuell lägesbild av arbetsprocessen, att ge möjlighet att kunna stötta upp där det behövs samt för att kontrollera att alla moment blir korrekt hanterade. Insyn i övrigas ansvarsområden har minskat sårbarheten vid eventuell oplanerad frånvaro.

Inför valperioden då arbetet är som mest hektiskt skapades individuella arbetsscheman för samtliga på valkansliet. Valkansliets personal upplevde det gemensamt framtagna arbetsschemat för valperioden som positivt för att på så sätt värna om dygns- och veckovila, ge personal möjlighet att planera sin fritid på ett hyggligt sätt även under valperioden och samtidigt säkerställa bemanning vid telefontider, kvällsutbildningar och inte minst valdagen. Dock upplevdes också det fastlagda arbetsschemat vid vissa tillfällen som begränsande och bidragande till en minskad flexibilitet.

Arbetsschemat för de i valkansliet som ansvarade för förtidsröstningen var under EU-valet mer överensstämmande med det faktiska behovet än vid föregående val vilket har inneburit att personalens arbete och vila bättre har kunnat följa schemat.

De extra personer som särskilt anlitas på valkansliet under valdagen då arbetsbelastningen beräknades bli som högst innebar en betydligt bättre arbetssituation i jämförelse med situationen under RKL-valet 2018.

Den nya valorganisationen ger förutsättningar för ett tydligare ledarskap och en starkare sammanhållning, vilket är viktiga komponenter för att hantera den exceptionellt stressfyllda situation som kännetecknar en valperiod. Då en längre sjukfrånvaro av kanslipersonal uppstod under valperioden kunde arbetsuppgifter fördelas på övrig personal som var införstådda i processen samt på personellt stöd från kanslienheten. Detta skedde på ett sansat sätt utan att stressnivån blev ohanterlig och utan att några moment hanterades inkorrekt.

En separat utvärdering (anonym digital enkät) har genomförts på valkansliets personals upplevelse av arbetsmiljö och trivsel. Svaren antyder om att trivseln är fortsatt god på valkansliet. Personalen upplever att arbetsbelastningen under genomförandefasen har blivit betydligt mer hanterbar och att stödet från medarbetare har ökat. Även möjlighet till återhämtning och den fysiska arbetsplatsen upplevs som förbättrad. Däremot visar svaren också en sänkning vad gäller positiv känsla av att gå till jobbet från föregående år.

Med en svarsfrekvens på 85 % har valkansliets personal (sex personer) besvarat enkäten med sex frågor på en skala mellan 0–100, där 0 beskrivs som *Stämmer inte alls* och 100 beskrivs med *Stämmer helt*. Nedan presenteras utvärderingens samtliga svar i medeltal:

· Min arbetsbelastning har varit acceptabel under planeringsfasen (månaderna innan valet):

Resultat 85 (*Resultat 2018: 87*)

· Min arbetsbelastning har varit acceptabel under genomförandefasen (maj):

Resultat 82 (*Resultat 2018: 68*)

· Jag har fått tillräckligt med stöd från mina medarbetare under arbetets gång:

Resultat 87 (*Resultat 2018: 80*)

· Jag har en positiv känsla när jag kommer till jobbet:

Resultat 88 (*Resultat 2018: 98*)

· Jag har möjlighet att arbeta i lugnare takt efter arbetsintensiva perioder:

Resultat 98 (*Resultat 2018: 85*)

· Jag har under arbetets gång varit nöjd med min fysiska arbetsplats (lokaler, ljus, ljud):

Resultat 87 (*Resultat 2018: 66*)

Förslag på åtgärder

Översyn kring behov av kompetens och personalresurser på valkansliet.

Risk:

Löneskuld

Beskrivning av risk

Risk för att löneskuld uppstår på grund av okunskap och bristande följsamhet av anställning- och lön processen vid registrering av semester, vård av barn, sjukfrånvaro och annan frånvaro vilket kan leda till att felaktig lön utbetalas och att extra kostnader uppstår.

Granskning:

Löneskulder

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Granskningen av löneskulder handlar om att få kunskap om när och varför löneskulder uppstår i förhållande till rutiner och riktlinjer i den gemensamma processen för Anställning och lön.

Syfte med granskningen:

Syftet med granskningen är att bidra med kunskap om när och varför löneskulder uppstår i förhållande till rutiner och riktlinjer i den gemensamma processen för Anställning och lön, kunskap som kan ge underlag för förbättringar och därmed bidra till att minimera risken för löneskulder.

Omfattning/avgränsning:

Granskningen gäller samtliga nämnder, men inte bolagen. Ett urval av löneskulder kommer att göras och stadskontoret kommer genom detaljerad anvisning beskriva hur granskningen ska gå till.

Granskningsmetod:

Stadskontoret tar fram konkreta anvisningar kring metod och dokumentation för respektive granskning. Anvisningarna tillhandahålls förvaltningar och bolag under hösten 2018.

Resultat

Enligt anvisning för den kommungemensamma internkontrollgranskningen 2019 av löneskulder ska sådana skulder som uppstått under augusti granskas. Några löneskulder hade inte uppstått under augusti på valnämnden varpå valnämnden fått anvisningar från stadskontoret att bortse från detta granskningsområde.

Risk:

Bristande serviceskyldighet

Beskrivning av risk

Risk för att kommunen inte klarar att leva upp till serviceskyldigheten i förvaltningslagen på grund av felaktig hantering av sociala medier, vilket kan leda till att medborgare inte får den service de förväntar sig och har rätt till, sekretessbelagd information röjs eller medborgare blir kränkta etc

Granskning:

Användande av sociala medier

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Granskning huruvida frågor och kommentarer besvaras inom 24 timmar.

Syfte med granskningen:

Syftet med granskningen är att undersöka om Malmö stad hanterar sociala medier på ett ansvarsfullt sätt i enlighet med Malmö stads riktlinjer och i enlighet med tillämplig lagstiftning.

Omfattning/avgränsning:

Granskningen omfattar samtliga konton på Facebook, Twitter och Instagram.

Granskningsmetod:

Granskningen innebär att kontroll ska göras huruvida frågor och kommentarer besvaras inom 24 timmar. För att kontrollera huruvida fråga besvaras inom 24 timmar väljer förvaltningen, d.v.s. granskaren, ut enkla frågor som rör verksamheten och ställer dessa i förvaltningens konton i sociala medier.

Stadskontoret återkommer med instruktion för hur kontrollen ska genomföras av granskaren (förvaltningen).

Resultat

Då valnämnden inte har använt sig av sociala medier har valnämnden fått anvisningar från stadskontoret att bortse från detta granskningsområde.

Risk:

Bristande avtalshantering

Beskrivning av risk

Risk för att Malmö stad sluter felaktiga eller bristfälliga avtal och bryter mot gällande rätt på grund av bristande styrning och okunskap vilket kan leda till förtroendeskada och ekonomiska konsekvenser såväl direkt (dåliga villkor) som indirekt (upphandlingsskadeavgift/ skadestånd).

Granskning: **Avtalshantering**

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Avtalshantering

Syfte med granskningen:

Syftet med granskningen är att följa upp hur nämnder och bolag, som vid granskning 2017 genom självskattning bedömde att de hade förbättringsområden inom avtalshantering, i relevanta delar säkerställt att förbättringar genomförts.

Omfattning/avgränsning:

Granskningen omfattar samtliga nämnder och bolagsstyrelser som vid granskning av avtalshantering 2017 bedömde att det fanns ett eller flera områden inom avtalshantering som behövde förbättras eller ses över omgående.

Granskningsmetod:

För de områden som vid kommungemensam granskning 2017 bedömdes som förbättringsområden eller vara i behov av omedelbar översyn, beskrivs hur nämnden/bolagsstyrelsen säkerställt att förbättringar genomförts

Resultat

För de områden som vid kommungemensam granskning 2017 bedömdes som förbättringsområden eller vara i behov av omedelbar översyn, beskrivs hur nämnden/bolagsstyrelsen säkerställt att förbättringar genomförts.

Avtalsdokumentation

Det finns en dokumenterad rutin för att säkerställa att det finns avtal på relevanta produkt-/tjänsteområden. Valkansliets ”*Rutinbeskrivning för dokumentation av avtal*” beskriver hur förvaltningen ska säkerställa att det finns avtal på relevanta produkt- och tjänsteområden. Rutinen skiljer på två olika avtalstyper – löpande avtal, samt avtal som upprättas i samband med valår. Vid planering inför kommande verksamhetsår identifieras vilka produkter och tjänster som förvaltningen är i behov av för att arbetet ska kunna fortgå. När avtal är upprättat för respektive behovsområde klarmarkeras detta i rutinbeskrivningens tillhörande Exceldokument. Rutinen är kommunicerad till berörda medarbetare och finns tillgänglig på den gemensamma SharePoint-sidan.

Avtalsbevakning

Valkansliets ”*Rutinbeskrivning för dokumentation av avtal*” beskriver även hur förvaltningen ska bevaka aktuella avtal och säkerställa att dessa sägs upp eller förnyas i rätt tid. På så vis säkerställs att det finns gällande avtal på relevanta produkt/tjänsteområden. Vid valår kontrolleras avtalens giltighet vid årsplanering samt vid utvärdering av valet. Vid icke-valår kontrolleras avtalens giltighet i samband med delårsrapporten samt vid årsanalysen. I rutinbeskrivningens tillhörande Exceldokument dokumenteras avtalens giltighetsdatum och det går därför enkelt att följa när respektive avtal håller på att löpa ut. Rutinen är kommunicerad till berörda medarbetare och finns tillgänglig på den gemensamma SharePoint-sidan.

Avtalsrutiners ändamålsenlighet

Förvaltningen har avtalssamordnare eller motsvarande medarbetare som har till uppgift/ansvar för att sköta avtalshantering d.v.s. att underlätta att rutiner följs, bevaka avtalens giltighet etc.) Chefen för valkansliet har tillsammans med avtalssamordnaren i uppgift att sköta avtalshantering och bevaka avtalets giltighet och se till att nya avtal upprättas i samband med varje val.

Avtalssökbarhet

Avtalen är strukturerade på ett sådant sätt att de är sökbara; samtliga upprättade avtal finns diarieförda i ärende- och dokumenthanteringssystemet Platina och har blivit tilldelat ett handlingsnummer. Tidigare diariefördes alla avtal i ett samlingsärende, men denna metod har förvaltningen nu gått ifrån och alla avtal diarieförs i egna ärenden. Avtalen förvaras även i original i ett låst skåp på valnämndens kansli.

När inköpsbehov uppstår går det att med begränsad arbetsinsats ta reda på om de finns avtal och att få fram information om avtalsvillkoren inom en timme.

Avtalskontroll

Kontroller genomförs löpande att överenskomna avtalsvillkor följs av leverantören (rätt pris, rätt kvalitet, rätt leveranssätt etc.). Inkomna fakturor granskas av valsamordnaren och beslutsattesteras av valchefen. Vid granskningen kontrolleras att varans/tjänstens pris, kvalitet och leveranssätt överensstämmer med det som avtalats.

Säkerställning vid avtalsteckning

Det säkerställs att avtal tecknas av behörig medarbetare; valnämndens attestförteckning och delegationsordning reglerar vem/vilka som är behöriga att ingå i avtal för nämndens räkning, vilket främst styrs av personens befattning.

Självskattning utifrån kommungemensamma kriterier för utvärdering av intern kontroll

Kommentarer till självskattning

I samband med att ett val har genomförts under valår sker en reducering av valkansliet till att bestå av tre tjänstepersoner. Denna ringa bemanning innebär att valkansliets tjänstemän på något sätt har varit involverade i samtliga verksamhetsområden, vilket innebär att risk för eventuell jävsproblematik och oberoende är stor i val av granskare. Valkansliet anser sig kunna hantera detta dilemma, men inför kommande internkontroller ska möjligheten att ta hjälp av andra avdelningar övervägas för att helt undvika jävsproblematiken.